

מדינת ישראל

אגף המכס ומע"מ

נוהל זמני - אגף המכס ומע"מ

פרק 26.3- תהליך נסיוני ליצוא ע"י חברות
בלדרות

ערוך ע"י:

מר דוד חורי, מהנדס, מנהל תחום יצוא וכללי מקור

גב' איריס וינברגר, עו"ד, מנהלת מחלקה

ירושלים, (חשון) - התשס"ב (11/11/03).

נוהל מספר 39.7 – תהליך יצוא נסיוני ע"י חברות הבלדרות

1 נוהל זמני - אגף המכס ומע"מ

3 חלק 39.7.1 – הוראת נוהל זמנית לתהליכי יצוא על ידי הבלדרים מחוץ למסוף המטענים

1. תוכן הסעיף 3

2. אסמכתאות חוקיות ונלוות 3

3. המוסמכים לפעול בסעיף זה: 3

4. הגדרות 3

5. מסגרת האחראיות של חברת הבלדרות 4

6. מבנה מחסן חברת הבלדרות לביצוע תהליכי היצוא 4

7. סוגי יצוא ופרטי מכס אינם כלולים בתהליך ואין לבצע לגביהם יצוא דרך מחסן חברת הבלדרות 5

8. אופן הגשת רשומות וקבלת מסרי תשובה 5

9. עדכון רשומות, עדכון סטטוס 6

10. נוהל עבודת הבלדר מול משרד מכס יצוא בנתב"ג 6

11. סגירת יח' היטס וקליטת משלוחים בממ"ן 8

12. פעולות לביצוע טרם הגשת רשומון מאגד 8

13. אופן הגשת רשומון מאגד: 9

14. תיקון שליפות לאחר סגירת רשומון מאגד ויצירת רשומונים פרטניים – 9

15. טיפול במשלוחים חריגים 11

16. פיקוח בקרה ואכיפה 11

חלק 39.7.1 – הוראת נוהל זמנית לתהליכי יצוא על ידי הבלדרים מחוץ למסוף המטענים

1. תוכן הסעיף

הסעיף דן בהליך נסיוני לביצוע תהליכי מכס ביצוא באמצעות חברות הבלדרות ממחסן הבלדר למסוף המטענים ממן, ובשילוב מסוף המטענים בממן. הוראת נוהל זו באה להוסיף על כל דין, ואין באמור בהוראת נוהל זו כדי לגרוע מכל דין או נוהל אחר.

2. אסמכתאות חוקיות ונלוות

- א. פקודת היבוא והיצוא (נוסח חדש) התשל"ט 1979.
- ב. פרק שישי לפקודת המכס – יצוא טובין. סעיפים 100-119.
- ג. פרק עשירי לתקנות המכס התשכ"ו 1965.
- ד. מקומות ליצוא טובין ורישום טובין לשם יצוא.
- ה. צו יצוא חופשי התשל"ח 1978.
- ו. רשיון כללי לסחורות המעבר לתשכ"ח 1967.
- ז. צו היבוא והיצוא (סיווג טובין ביבוא וביצוא) (הוראת השעה) 1987.
- ח. חוק מס ערך מוסף התשל"ו – 1975 וחיקוקים נלווים.
- ט. מסמך אפיון – מסמך המאפיין את התהליכים הממוחשבים לישום תהליך זה.

3. המוסמכים לפעול בסעיף זה:

- המנהל – מנהל המכס והמע"מ ו/או סגן מנהל המכס.
- מוסמך בהנהלה – מנהלת תחום יצוא וכללי מקור.
- מוסמך בבית המכס נתב"ג – גובה המכס, סגן גובה, או מי שהוסמך על ידם.

4. הגדרות

בחלק זה של הוראת הנוהל יש לפרש:

- "חברת בלדרות" – חברה שעיסוקה בהעברה מהירה של משלוחים בין מדינות, מבית לבית. אשר אושרה לצורך ביצוע פעילות זו עפ"י חוק סוכני המכס.
- "מחסן" – אתר חברת הבלדרות שנקבע לצורך ביצוע היצוא שאושר על ידי המוסמך בהנהלת המכס לצורך זה.
- "שטר מטען" – שטר מטען בלדרים, TRACKING NO.
- "שטר מטען מסטר" – שטר מטען חברת תעופה המאגד תחתיו מס' מרובה של שטרי מטען בלדרים.

"שליפת בלדר" – מסר הכולל פרטים מזהים של משלוח הן מצד חשבון הספק והן מצד שטר המטען.

"שטר מטען מרובה שליפות" – משלוח הכולל מס' חשבונות של אותו יצואן אך תנאי המכר שונים ולא ניתנים להאחדה לצרכי שליפה.

"רשומון פרטני" – רשומון המוגש על שם בעל הטובין.

"רשומון מאגד" – רשומון על שם חברת הבלדרות. הרשומון מוגש במערכת היצוא הרגילה ומהווה תווך בין מערכת היצוא הרגילה ומערכת היצוא – בלדרים.

"טובין חב' רישום" – כל הטובין המיוצאים למעט טובין שאינם חב' רישום.

"טובין שאינם חב' רישום" – טובין ללא תמורה או שערכם נמוך מ- 100 דולר אמריקאי ואין כוונה להחזירם במסגרת פרט 810 לצו תעריף המכס ומס קניה ופטור על הטובין.

"המערכת" – מערכת היצוא לבלדרים, המהווה משק למערכת היצוא המכסית לכלל ציבור היצואנים.

"תעודת אחסנה" – תעודת אחסון הטובין בממ"ן.

"עובד מכס" – ממונה יח' יצוא בנתב"ג או מי שהוסמך על ידו לבצע את התהליכים.

5. מסגרת האחריות של חברת הבלדרות

א. חברת הבלדרות מחויבת לפעול במהימנות, בנאמנות וביושר כלפי לקוחותיה וכלפי רשות המכס כאחד ולעשות עבודתה ע"פ כל החוקים והצווים.

ב. במסגרת זו, חברת הבלדרות מחויבת:

(1) לקיים נוהל זה ככתבו וכלשונו.

(2) להקפיד ולהעביר לאגף המכס בצורה מדויקת ונכונה את כל הנתונים הידועים לה, לרבות נתוני היצואנים, תאור וסיווג הטובין וכיו"ב, כמפורט במסר השליפה.

(3) לנקוט בכל האמצעים על מנת למנוע הוצאה מפיקוח המכס של טובין חב' רישום באמצעות מערכת הבקרה.

ג. החברה תהיה אחראית לכל מעשה שלה הנוגד את האמור בהוראות אלה לרבות מעשי פקידיה ועובדיה, אלא אם כן תוכיח כי נקטה בכל האמצעים הסבירים על מנת למנוע מעשים אלה והמעשים בוצעו שלא בידיעתה.

ד. החברה מתחייבת להעסיק במחסן היצוא אך ורק עובדים שאושרו על-ידי הגוף הבטחוני המפקח שקיבל את אישור השב"כ לצורך זה.

6. מבנה מחסן חברת הבלדרות לביצוע תהליכי היצוא

א. המחסן אינו בבחינת מחסן רשוי (מחסן מסוף מטענים או אחר) בהתאם לפקודת המכס.

ב. המחסן הינו תחום סגור אשר גבולותיו מוגדרים, ידועים וברורים.

ג. הטובין שיכנסו למחסן יהיו טובין המיוצאים אך ורק באמצעות חברת הבלדרות ולא ימצאו במחסן טובין אחרים.

ד. המחסן קיבל את אישור מערכת הבטחון לביצוע תהליך היצוא.

ה. כניסה ויציאה של עובדים ממחסן היצוא יעשו תחת פיקוח של גורם בטחוני או באמצעות רישום ממוחשב.

ו. במחסן יוקצה מקום מוגדר ונפרד לסחורות מעוכבות מכס.

ז. במחסן יוקצה מקום מוגדר ונפרד לסחורות הממתינות להחלטת המכס.

ח. במחסן יוקצה מקום מוגדר ונפרד לסחורות המעוכבות בטחונית, סעיף זה יחול במידה והמחסן יאושר כמחסן לבידוק בטחוני.

7. סוגי יצוא ופרטי מכס אינם כלולים בתהליך ואין לבצע לגביהם יצוא דרך מחסן חברת הבלדרות

א. יצוא בליווי נוסע.

ב. שטעון.

ג. שטעון ממחסן רישוי.

ד. פרטי מכס חייבי רישיון חקלאי.

ה. ארוחות ודלק למטוסים.

ו. טובין חייבי היתר בטחוני (היתר סיב"ט).

ז. טובין מיוצאים שבגינם תוגש תביעה להחזר מיסים.

מובהר בזה כי טובין אשר ייוצאו דרך המחסן, תשלל זכות בעל הטובין להגיש תביעה להחזר מס.

8. אופן הגשת רשומות וקבלת מסרי תשובה

א. חברת הבלדרות תשדר למערכת באמצעים אלקטרוניים רשימות ממוחשבות ומפורטות של כל נתוני משלוח החייב ברישום.

ב. עם קליטת הרשומות מחברת הבלדרות, המערכת תבצע בדיקות תקינות. במידה והרשומה שגויה (נתונים שגויים, לא למערכת), הרשומה לא תקלט במאגר וישלח מסר "הודעה שגיאה" עם פירוט השגיאה. במידה והרשומה תקינה, יבוצעו כל הבדיקות הרגילות של מערכת היצוא הרגילה וישלח מסר "תקין".

ג. מסר "תקין" משמעו שהתקבלה החלטת המכס לגבי המשלוח האמור. ההחלטה יכולה להיות ברמת "מאושר להמכלה", "ממתין", "מעוכב".

ד. החלטת המכס בדבר סטטוס המטען תובא לידיעת חברת הבלדרות רק לאחר שהמשלוח נמצא פיזית במחסן חברת הבלדרות ולפני הטענתו ליח' ההיטס. מובהר כי גלוי הסטטוס של המטען לפני הגעת המשלוח למחסן פיזית תהווה עבירה חמורה.

ה. מסר "ממתין להחלטת מכס" ילווה בהסבר מדוע קיבל סטטוס "ממתין". במידה ומשלוח קיבל מסר "ממתין" יוצב המשלוח במקום המיועד לו במחסן.

ו. משלוחים שהתקבל עבורם מסר "מעוכב" – יוצב המשלוח במקום המיועד לו במחסן.

9. עדכון רשומות, עדכון סטטוס

ניתן לעדכן שליפת בלדר ובלבד שהמשלוח טרם עזב את המחסן. כל עדכון מחייב הגשה מחודשת של הרשומה וקבלת סטטוס ("מותר", "ממתין", "מעוכב") מכסי חדש.

במידה והסטטוס המקורי שנתקבל היה "מעוכב" – בהגשה החדשה ישמר הסטטוס המקורי.

בכל מקרה אחר – יעודכן בהתאם לחדש.

10. נוהל עבודת הבלדר מול משרד מכס יצוא בנתב"ג

א. בטרם סגירת הרשימון המאגד, ייגש נציג חברת הבלדרות למשרד המכס בנתב"ג בלוויית מסמכים ובהם פרטי המשלוח שקיבלו סטטוס "ממתין להחלטת המכס" או "מעוכב". המסמכים יכללו:

(1) עותק שטר מטען.

(2) עותק חשבון יצוא.

(3) ניירת להחתמה (במידת הצורך).

(4) כל ניירת שתידרש בכפוף למשלוח.

ב. בסמכות עובד המכס, ולפי שיקול דעתו, לעכב לצורכי בדיקה פיזית משלוחים בסטטוס "ממתין להחלטה" ו/או "מעוכב", לחילופין להתיר שלוחים ולהופכם ל- "מותר להמכלה" – הכל לפי העניין.

ג. למשלוחים בהם הסטטוס ישונה ע"י עובד המכס ל"מותר", ישלח מסר על שינוי הסטטוס לחברת הבלדרות.

ד. משלוחים שנקבע לגביהם כי הינם מעוכבים –

(1) ימוקמו תחילה במקום המיועד במחסן.

(2) כל המשלוחים המעוכבים יועברו ביח' היטס על-פי המופיע בסעיף 11.

(3) משלוחים אלו יאוחסנו בממ"ן, בהליך אחסנה רגיל, תוך 24 שעות משעת קבלת החלטת המכס בדבר עיכובם.

(4) המשלוחים ישלפו במערכת היצוא הרגילה ויעברו הליך מכס כפי שנקבע בהוראות נוהל יצוא.

(5) כל משלוח שעוכב ולא הגיע לממ"ן במסגרת הזמן שנקבע יחול לגבי חברת הבלדרות התיחסות כאל תקלה חמורה, כאמור בהוראת נוהל זו.

(6) משלוח שעוכב ובטרם יציאתו לממ"ן לא נמצא במקום שיועד לו – תחול לגבי חברת הבלדרות התייחסות כאל תקלה חמורה, כאמור בהוראת נוהל זו.

ה. טיפול במשלוחים שנקבע לגביהם כי הינם ממתינים להחלטת מכס:

1) עם קבלת ההודעה המשלוחים ימוקמו במקום שיועד להם במחסן.

2) לאחר קבלת החלטת המכס, בעקבות הגשת המסמכים, יטופלו המשלוחים כדלקמן –

א) משלוחים שהסטטוס שלהם שונה ל"מותר" – יש להחיל עליהם את האמור בהוראה זו לגבי משלוחים שהותרו להמכלה.

ב) משלוחים שהסטטוס שלהם שונה ל- "מעוכב" – יש להחיל עליהם את האמור בהוראה המתייחסת לסוג זה של טובין.

ג) משלוחים הממתינים להחלטה ואשר בטרם קבלת החלטת המכס, לא ימצאו במקום המיועד להם – תחול לגבי חברת הבלדרות המתייחסות כאל תקלה, כאמור בהוראת נוהל זו.

ו. גריעת המשלוחים מהמערכת תעשה כמצויין במסך האפיון סעיף 2.3.1.

ז. הקישור של מאגרי המידע יאפשר למכס לבדוק ששטר המטען שדווח כמעוכב הוגש כרשימון במערכת היצוא הרגילה ואכן עבר בדיקה פיזית.

11. סגירת יח' היטס וקליטת משלוחים בממ"ן

- א. יחידות ההיטס יסגרו בסגר מכס ע"י חברות הבלדרות ובפיקוחם.
- ב. קליטת המטען בממ"ן תתבצע תוך שימוש בטופס אחסנה כמקובל.
- ג. הפרטים שיצוינו בטופס האחסנה:
 - (1) מס' שטר מטען מסטר – שטר מטען חברת תעופה
 - (2) מס' יחידות משגור
 - (3) משקל (כפי שנשקל במחסן הבלדרות בהפחתת משקל עצמי).
 - (4) אחסנה חלקית – במידת הצורך.
 - (5) ערך טובין – 1 דולר אמריקאי.
 - (6) תאור טובין – "דברי בלדרים".
- ד. משלוחים ממוכלים שנקלטו בממ"ן יעברו הליך של בידוק בטחוני ע"י הגורם שהוסמך לכך.
- ה. משלוחים שהותרו מכסית ואשר יעוכבו בטחונות תפתח בגינם תעודת אחסנה נפרדת ויגרעו מרשימת המשלוחים שצויינו ברשימון המאגד.
- משלוחים אלה יסומנו בממ"ן בקוד "8" זיהוי מיוחד המעיד על היותם מותרים מכסית ומעוכבים בטחונות. עם סיום הבידוק הבטחוני יומכלו מטענים אלה ותתאפשר יציאתם מהארץ.
- ו. עד להכנת קוד מיוחד בממ"ן למטענים שהותרו ועוכבו מכסית – אישור הטעינה ינתן באופן ידני באמצעות יח' היצוא בנתב"ג וזאת לאחר שהמשלוחים הותרו בטחונות.

12. פעולות לביצוע טרם הגשת רשומון מאגד

- הבלדר ישגר מסר על הנתונים הבאים:
- (1) כל המשלוחים שאושרו להמכלה והומכלו.
 - (2) כל המשלוחים שעוכבו.
 - (3) כל המשלוחים ששודר לגביהם מסר שלילה ואשר לא הגיעו למחסן חברת הבלדרות.
 - (4) כל המשלוחים אשר אושרו להמכלה ובוטל יצואם.

13. אופן הגשת רשומון מאגד:

- א. תופק רשימה מתוך המערכת של כל שטרי המטען שהומכלו, ובאיזו יח' היטס. רשימה זו תצורף לרשימון המאגד.
- ב. הרשימון המאגד יופק במערכת היצוא הרגילה. יופק רשימון מאגד אחד לטיסה בעבור כל יח' המשגור/היטס.
- ג. הרשימון יצא על שם חברת הבלדרות, בערך של 1 דולר ארה"ב, פרט מכס 00005, בגוש 3 יוזן משקל וכמות אריזות כפי שמופיע באחסנת ממ"ן.
- בגוש P תוזן כמות אריזות כמספר שטרי המטעם שעברו במערכת והמוכלו תחת רשימון זה. תתבצע בדיקה ובמקרה של אי התאמה תתקבל הודעת שגיאה.
- ד. רשימון זה יקבל התרה עם האחסנה בממ"ן וכל מטרתו היא לאפשר הודעת התרה לממ"ן במערכת היצוא הרגילה. למעט ביצוע ביקורת ע"י המכס.

14. שמירת מסמכים

- על חברת הבלדרות לשמור למשך 5 שנים, לצרכיה ולצורכי המכס עותק של רשימת שטרי המטען שעברו במערכת והומכלו, בצירוף עם העתקי אחסנת ממ"ן והצרופה של הרשימון המאגד.
- כל סט מסמכים כזה יתויק אצל חברת הבלדרות או ישמר במדיה מגנטית, כ"תיק טיסה".
- מנהל המכס או מי מטעמו רשאי לבצע בדיקה.

15. תיקון שליופות לאחר סגירת רשומון מאגד ויצירת רשומונים פרטניים –

- א. בקרת שליופות ותיקון (במידת הצורך) תתבצע בין מועד התרת הרשומון המאגד ועד ליצירת הרשומונים הפרטניים במהלך הלילה שלאחר הטיסה.
- ב. בקרת השליופות תאפשר שינוי השדות הבאים:
 - 1) שינוי ע"י חברת הבלדרות, ללא התערבות מכס וללא שינוי סטטוס – כל אותם שדות שניתן לשנותם היום ללא צורך ביטול שליופה.

גוש 1 – חב' יצוא

גוש 2 – כולו

גוש 3 – קוד חברת תעופה, נמל פריקה, נמל סופי

גוש 4 – כולו

גוש 5 – אין תיקון

גוש 6 – משקל

גוש 7 – כמות

החלפה בין גוש 100 לגוש 200

ג. תיקון הרשימון יתבצע עד השעה 24:00 ביום בו נשלח המטען.

ד. הרשימונים הפרטניים יונפקו במערכת היצוא הרגילה וניתן יהיה להדפיסם עבור היצואן. חברת הבלדרות תקבל מסר הכולל את מס' הרשימון ומס' השליפה של הרשימון שנוצר.

16. טיפול במשלוחים חריגים

א. ביטול יצוא –

(1) ביטול יצוא למשלוח שהותר להמכלה יעשה ע"י קוד פעולה 4 (עבור שטר מטען שבוטל) ויוחזר ללקוח.

(2) ביטול יצוא למשלוח שנמצא ביחידת ההיטס בממ"ן – יתאפשר רק במידה וניתן לאתר את המשלוח בתוך יחידת ההיטס. המשלוח יעוכב באופן יזום ע"י חברת הבלדרות, יקבל קוד פעולה 2 (עבור שטר מטען מעוכב), ויאוחסן בממ"ן לשם ביטול היצוא. לצורכי הביטול, יפנה נציג חברת הבלדרות לנציג המכס, בצירוף חשבון הספק, שטר המטען ומכתב היצואן.

(3) ביטול יצוא למשלוח שנתקבל לגביו סטטוס "ממתין" או "מעוכב" –

א) למסמכי המשלוח יצורף מכתב הלקוח המבקש את ביטול היצוא וימנה את סיבותיו.

ב) עובד המכס במשרד היצוא בנתב"ג יפעל בשיקול דעת ויחליט האם לקבל את הבקשה כלשונה או לאחסן את המשלוח בממ"ן לשם ביטול היצוא.

ג) אישר עובד המכס את הבקשה, יקבל המשלוח מסר בעבור שטר מטען שבוטל (קוד פעולה 4) על-ידי עובד מכס.

ד) לא אישר עובד המכס במשרד היצוא בנתב"ג את הבקשה – יישאר בעינו סטטוס המשלוח "מעוכב", המשלוח יאוחסן בממ"ן והניירת הנלווית תוצג לעובד המכס ללא צורך בשליפה. (שטר מטען, חשבון פסק, מכתב יצואן).

ב. תקלות בתפקוד המערכת:

(1) יש ליידע את המוסמך בהנהלה לגבי תקלה המונעת את פעילות יצוא הטובין על-ידי חברת הבלדרות כאמור בהוראת נוהל זו.

(2) המוסמך בהנהלה, לשיקול דעתו, יחליט כיצד לפעול בהתאם לנסיבות, תוך כדי שמירה על חוקי המכס, טובת הלקוחות וחשיבות היצוא למדינת ישראל.

(3) בכל מקרה של תקלה בתקשורת, תשמור חברת הבלדרות את כל הנתונים שהוזנו למערכת ואשר לא היה ניתן לקבל לגביהם את תשובת המכס.

17. פיקוח בקרה ואכיפה

17.1 פיקוח ובקרה

א. (1) הממונה על יחידת היצוא או עובד מכס שהוסמך על ידו יערוך בקורת על תהליכי היצוא במחסן לפחות אחת לרבעון.

(2) המבקר יבצע בעיקר את הפעולות הבאות:

(1) יבדוק את כל המשלוחים שאוחסנו במחסן.

(2) יבחר מספר משלוחים ובצע בקורת פיזית תוך התאמה למסמכים.

(3) יערוך בקורת כללית במחסן מבחינת הסדר, סידור המשלוחים, סימונם ועמידה בהוראות הנוהל.

(3) תרשומת בדבר הבדיקה ותוצאותיה תבוצע ע"י הבודק.

ב. עובד מכס יבצע בקורות פתע אחת לרבעון, או בהתאם למידע שקיבל או הנחיות הממונה על יחידת היצוא בהנהלה, על יחידות ההיטס הנמצאות בממ"ן. הבקורת תכלול בדיקת תכולה מול הנתונים שהועברו לאגף.

ג. דו"חות חריגים – ממונה יחידת היצוא בנתב"ג יבצע בקורת אחת ליום, על דו"חות החריגים.

17.2 אכיפה

א. "תקלה חמורה" תיחשב אחד המחדלים או המעשים כדלקמן –

1. משלוחים שעוכבו ולא אוחסנו בממ"ן בפרק הזמן שהוקצה לכך.

2. משלוחים שעוכבו לא נמצאו במחסן.

3. משלוחים שנמצאו ביח' ההיטס ולא נמצאו ברשימת התכולה.

4. משלוחים שצוינו כנמצאים ביח' ההיטס ובבדיקה פיזית נמצאו כחסרים ביח' ההיטס.

5. משלוחים אשר נתגלתה לגביהם עבירה מכסית או עבירה על חוקיות היצוא.

6. קריאת נתוני סטטוס המטען כאשר הוא טרם הגיע פיזית למחסן.

7. חריגה מהוראות הנוהל.

ב. במקרים בהם נתגלתה תקלה או "תקלה חמורה" – יש לפעול כדלקמן:

נתגלתה תקלה, כמופיע בנוהל זה, ישלח מכתב על-ידי המוסמך בבית המכס נתב"ג לחברת הבלדרות, שתבקש לתת הסבר מפורט לגבי איך נתהוותה התקלה וכיצד תמנע בעתיד.

במידה וישתכנע המוסמך בבית המכס שהתקלה הינה תוצאה של עבודה רשלנית, שלא ע"פ הוראת נוהל זו ינזוף המוסמך בחברת הבלדרות ויעביר ממצאיו למוסמך בהנהלה.

התגלתה תקלה שניה במהלך אותה שנה קלנדרית, או תקלה חמורה יועברו הממצאים לממונה על יחידת היצוא בהנהלה.

ג. קיומן של תקלות חמורות יועברו על ידי גובה המכס לשיקול דעת הממונה על יחידת היצוא בהנהלה, אשר ימליץ בנוסף על כל דין, על ניתוק חברת הבלדרות מהמערכת וחזרתה לתקופה או לצמיתות לפי העניין, לתהליך היצוא הרגיל. החלטה על ניתוק מהמערכת תינתן על ידי הסגן לענייני מכס בהנהלה.

ד. עם הפיכת חברת הבלדרות לסוכן מכס, ולאחר תקופת הניסיון יקבעו הסדרי ענישה.